

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

Datum

2025-08-07

Diarienummer

218-4478-2025

1 (8)

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.fjr@regeringskansliet.se

Remiss av Delbetänkande Vissa förändringar i jaktlagstiftningen (SOU 2025:32)

Er beteckning: LI2025/00742

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Västerbottens län tillstyrker flera delar av utredningens förslag, men avstyrker från förslaget om enklare skyddsjakt efter klövvilt samt förslaget om finansieringsmodell för flerartsförvaltning av klövvilt.

Delbetänkandet konstaterar att förslagen leder till ökat resursbehov för Länsstyrelsen och bedömer att det ryms inom befintliga finansiella ramar. Länsstyrelsen delar inte den bedömningen såtillvida att om inte ytterligare resurser tillförs kommer föreslagna förändringar ske på bekostnad av Länsstyrelsens arbete med vägledning och dialog, vilket i förlängningen riskerar att försämma förtroendet för viltförvaltningen och ansvariga myndigheter.

Nedan följer länsstyrelsens synpunkter under respektive avsnitt.

Avsnitt 4.2, Kriterier för skyddsjakt på klövvilt och vissa andra arter

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Skyddsjakt ska utgöra ett undantag och det verktyg som tillämpas när det inte finns någon annan lämplig lösning. Den ordinarie förvaltningen syftar till att reglera och styra viltstammen mot en rad uppsatta mål. Kloka avvägande görs för att uppnå både kvalitet för den berörda arten, möjliggöra hållbart nyttjande samt anpassa numerär och

koncentrationer i syfte att uppnå acceptabel påverkan från viltet. Sänks kriterierna för när skyddsjakt kan tillämpas kommer den ordinarie förvaltningen att påverkas negativt. Skyddsjakten kommer då övergå från att vara ett undantag och komplement till att utgöra ett mer betydande verktyg, på bekostnad av ordinarie förvaltning. Inte minst kommer samverkansstrukturen att påverkas negativt. Risken och sannolikheten för "missbruk" av skyddsjakt, för egen vinning, kommer också öka om kriterierna sänks. Slutligen är länsstyrelsens erfarenhet och bedömning att det föreslagna regelverket kommer leda till en kraftig ökning av skyddsjakt, både vad gäller antal ärenden och komplexa avvägningar som behöver göras. Länsstyrelsens arbetsbörda kommer således att öka.

Avsnitt 4.3, Bilaga 5 till jaktförordningen om förbjudna jaktmedel och jaktmetoder

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Avsnitt 4.4, Förvaltningsmärkning av varg

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Länsstyrelsen ser positivt på möjligheten att kunna förvaltningsmärka varg, och förvaltningsmärkning är också en avgörande faktor om framtida flytt av varg ska kunna ske. Det finns en framarbetad handlingsplan för arbetsflödet för flytt, och flytt av varg har även tidigare genomförts inom förvaltningen. En sänkning av vargstammen kan få som följd att behovet av genetisk förstärkning i form av flytt ökar. Dock tillkommer säkerligen behov av vägledning för implementering av förvaltningsmärkningen. Inte minst behöver det klargöras vilka som ansvarar för märkningen och hur utförande samt övervakning ska finansieras.

Avsnitt 4.5, Att söka efter, spåra och förfölja vilt för avlivning av djurskyddsskäl

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Avsnitt 4.6, Anmälningsskyldighet i fråga om jaktresultat m.m.

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget, med en notering.

Länsstyrelsen delar inte bedömningen att kravet innebär mindre arbete för den enskilde jägaren, allmänheten och myndigheter.

Avsnitt 4.7, Listan över statens vilt

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Avsnitt 4.8, Skyddsjakt på enskilds initiativ enligt 28-28b §§ jaktförordningen för att skydda ren

Länsstyrelsen instämmer med förslaget.

Det är bra om det tas fram en tydligare vägledning för frågeställningarna som lyfts.

Fleralet samebyar har dessutom framfört att kungsörn tillfogar rennäringen stor skada, särskilt under kalvningsperioden. Det bör utredas huruvida kungsörn kan tillföras den nuvarande listan avseende rovdjur som tamdjursägare har rätt att skrämma eller döda för att förhindra skador på tamdjur.

Avsnitt 5, Flerartsförvaltning av klövvilt – försöksverksamhet

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och lämnar följande synpunkter:

Länsstyrelsen anser att flerartsförvaltning av klövvilt är nödvändig för att på ett övergripande plan kunna hantera de utmaningar som finns med klövvilt kopplat till areella näringar.

Det är positivt att möjligheten för markägare, jägare och andra intressenter att på frivillig basis införa flerartsförvaltning som försöksverksamhet. För att

underlätta denna lokala samverkan kommer däremot flera tillägg samt förändringar i jaktförordningen att vara nödvändiga.

Länsstyrelsen anser att om myndigheten ska kunna vara stöttande för försöksverksamhet för flerartsförvaltning så behöver myndigheten tillskjutas mer medel för att kunna bidra med personella resurser i försöksområden. Vidare krävs ett riktat uppdrag till länsstyrelsen via regleringsbrevet att utföra uppgiften, där den även definieras närmare. Det gäller även om försöksverksamhet för flerartsförvaltning skulle vilja kunna söka medel för exempelvis inventeringar från länsstyrelsen. Sådana medel för bidrag saknas hos länsstyrelsen idag.

I utredningen nämns att 1:3 medel från Naturvårdsverket ska kunna användas för Naturvårdsverkets arbete med att utveckla metoder för och följa upp flerartsförvaltningen. Det är ett förslag som riskerar att urholka medlen som ska gå till åtgärder för värdefull natur och därigenom påverka andra uppdrag negativt.

Avsnitt 6, Flerartsförvaltning av klövvilt – finansiering

Länsstyrelsen avstyrker förslaget.

Om införandet av flerartsförvaltning ska ske inom ramen av befintligt förvaltningssystem, dess struktur samt innehålla de arbetsuppgifter som idag ligger på länsstyrelsen, kopplat till älg, så innebär det en ökad arbetsinsats och kostnadsökning. Sett endast till älgförvaltningen är den i stora delar av landet underfinansierad redan idag.

Länsstyrelsen anser att förslaget att avskaffa älgvårdsfonderna och fällavgiften för älg och istället finansiera flerartsförvaltningen med en höjd viltvårdsavgift behöver utredas i särskild ordning. Detta bör ske som ett samlat uppdrag för nationell myndighet att dels titta på formerna och ansvarsfördelningen för flerartsförvaltning samt dess finansiering. Olika utredningar är redan gjorda men ingen som tagit ett helhetsgrepp kring hela frågan om flerartsförvaltning och dess olika aspekter.

Länsstyrelsen delar inte utredarens uppfattning att en höjning av viltvårdsavgiften kan ersätta länens älgvårdsfonder och lyfter följande huvudsakliga synpunkter:

1. Av förslaget framgår inte hur medlen från viltvårdsfonden ska disponeras. Utredaren öppnar för att även andra intressenter än myndigheter och älgförvaltningsgrupper skulle kunna ta del av medlen i viltvårdsfonden. Det utgår också i dagsläget medel till exempelvis forskning ur viltvårdsfonden. Förslagets nuvarande utformning är alltför otydligt sett till hur viltvårdsfondens medel ska disponeras vilket innebär att det är nästintill omöjligt att bedöma effekterna av förslaget.
2. Att flytta rådigheten över befintliga medel till central myndighet riskerar att decentralisera möjligheterna för aktörer på den regionala och lokala nivån att agera utifrån det lokala perspektivet och styra insatser och medel dit

pengarna behövs som mest, vilket innebär att den lokala adaptiva viltförvaltningen äventyras med förslaget.

3. Finansieringsformen riskerar att låsa älgförvaltningen vid ett statiskt system vilket i sin tur riskerar att försämma förutsättningarna för fastighetsägare och jakträttshavare samt andra intressenter att tillvarata sina intressen.
4. Möjligheten att söka bidrag till exempelvis utbildning, forskning, inventering och skjutbanor föreslås i och med avskaffandet av älgvårdsfonderna flyttas till viltvårdsfonden. Det innebär att även kostnaderna för bidrag behöver ingå i utredningens förslag. Att flytta hanteringen av dessa bidrag till en nationell myndighet innebär, utöver ökad arbetsmängd för den nationella myndigheten, att de regionala perspektiven förloras.
5. Då flerartsförvaltning av klövvilt i dagsläget endast har prövats i små områden är kostnaderna för förvaltningssystemet över större områden okända. Detta innebär att det finns en risk att de föreslagna 90 kronorna inte räcker till över tid och att höjningar av priset på det statliga jaktkortet kan krävas. Att lägga finansieringen för klövviltförvaltningen på alla jägare – även de som inte bedriver jakt efter klövvilt kan upplevas orättvist och riskerar att minska antalet jaktkortslösare. Om priset på det statliga jaktkortet ökar, ökar risken att färre jägare löser jaktkortet. Detta riskerar i sin tur att driva upp priserna ytterligare. Dagens system med fällavgifter riktar kostnaden mot den grupp jägare som bedriver älgjakt, och ger även respektive länsstyrelse möjlighet att justera avgifterna efter de faktiska kostnaderna.

Avsnitt 7, Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Avsnitt 8, Jaktsabotage – förekomst effekter och åtgärder

Länsstyrelsen har inga synpunkter på förslaget.

Avsnitt 9, Nya sekretessbestämmelser

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Det bör utredas om förslaget bör utökas till att gälla samtliga arter av arterna varg, björn, järv och lodjur.

Avsnitt 11, Konsekvensanalys avseende länsstyrelserna

Länsstyrelsen instämmer inte i utredningens slutsats att skyddsjaktärenden på klövvilt förenklas med förslaget. Som angetts ovan, i avsnitt 4.2, menar länsstyrelsen att förslaget med en stor sannolikhet kommer att öka antalet skyddsjaktärenden, och därmed kostnaderna.

Skyddsjaktärenden inkommer i regel utanför jakttiderna och främst under perioden februari till april. Under denna period har länsstyrelsens klövvilthandläggare en hög arbetsbelastning inom andra delar av älgförvaltningen, närmare bestämt registrering av jaktområden och granskning av skötselplaner. Att under denna period öka arbetsbelastningen med ytterligare skyddsjaktärenden kommer kräva tillskott av ytterligare resurser. Länsstyrelsen instämmer därför inte heller i utredningens slutsats att förslagen i denna utredning ryms inom befintliga ekonomiska ramar.

Länsstyrelsen delar inte heller utredningens slutsats att förslaget att avskaffa älgvårdsfonden kommer minska länsstyrelsens kostnader.

Detta då den administration kring fällavgifterna som finns idag är liten och de tillkommande uppgifterna inom flerartsförvaltning av klövvilt sannolikt är högre. Det finns heller inga uppgifter om hur medel från

viltvårdsfonden ska fördelas vilket innebär att det är nästintill omöjligt att bedöma förslagets effekter. Klart är att den regionala rådigheten över älgförvaltningens finansiering upphör med fällavgifternas avskaffande vilket innebär att den regionala adaptiva viltförvaltningen kan påverkas negativt.

De som medverkat i beslutet

Detta beslut har fattats av Landshövding Helene Hellmark Knutsson med vilthandläggare Erik Lindberg Nordenberg som föredragande. Deltagit i ärendet har också rovdjurshandläggarna Ellinor Sahlén och Jonas Gustavsson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.